

CEL VOOR FINANCIËLE INFORMATIEVERWERKING

Gulden Vlieslaan 55 bus 1 - 1060 BRUSSEL

Tel.: 02/533 72 11

Fax: 02/533 72 00

E-mail: info@ctif-cfi.be

NL1057enl

TOELICHTINGSNOTA MET BETREKKING TOT DE OPSPORING VAN WITWASVERRICHTINGEN DOOR HET BANKPERSONEEL

April 2006

Ter informatie en met het oog op feedback aan de financiële instellingen, heeft de Cel een nota opgesteld met betrekking tot de opsporing van witwasverrichtingen. Deze nota herneemt voor een aantal categorieën van personeelsleden de bankverrichtingen die door criminelen het gemakkelijkst kunnen worden aangewend voor het witwassen van geld met criminele oorsprong. Voor elk van die verrichtingen werden een aantal kenmerken, die op een witwasoperatie kunnen wijzen, aangeduid. Die typologische aanwijzingen werden afgeleid uit de door de Cel doorgemelde dossiers en zijn van die aard dat ze de bijzondere aandacht van het bankpersoneel verdienen en vermoedens van witwassen zouden moeten opwekken. Daarnaast wordt elk type van witwasverrichtingen geïllustreerd aan de hand van één of meerdere concrete voorbeelden. Een aantal van deze gevallen werden ontleend aan “100 uitgezuiverde witwasgevallen”, een typologieboek dat werd uitgegeven door de Egmontgroep. Dit document is beschikbaar op de internet-site van de Cel (www.ctif-cfi.be)

Huidig document is vooral bestemd voor banken, maar het kan eveneens nuttig zijn voor wisselkantoren en beursvennootschappen aangezien ook typologische aanwijzingen en concrete gevallen met betrekking tot wisselverrichtingen erin worden geïllustreerd.

I. VERRICHTINGEN VASTGESTELD DOOR HET LOKETPERSONEEL

▪ *Manuele wisselverrichtingen*

a) Typologische aanwijzingen :

Witwassers kunnen zich aan het loket aanbieden om er manuele wisselverrichtingen uit te voeren. Het personeel moet bijzonder alert zijn voor volgende situaties :

- de omwisseling in een korte tijdspanne en in grote hoeveelheden van kleine en gebruikte coupures in vreemde munten. De aard van de munteenheden blijft alsnog een belangrijke typologische aanwijzing. De aanwezigheid van GBP en SCP om EUR te kopen is typisch in dossiers met betrekking tot handel in verdovende middelen of tabakswaaren ;
- de omwisseling van kleine coupures in grote coupures ;
- de splitsing van de verrichtingen zodat de zogenaamde identificatiedrempel van 10.000 EUR per verrichting niet overschreden wordt;

- het inzetten van koeriers die vaak aan de betrokken financiële instelling afzonderlijke wisselborderellen vragen. Dit lijkt erop te wijzen dat zij optreden voor rekening van derden. In dergelijke gevallen kan de identificatieprocedure niet beperkt worden tot de betrokkene zelf, maar moet ze worden uitgebreid tot de uiteindelijke economische begunstigde ;
- de afwezigheid van een economisch of zelfs financieel belang om de verrichtingen in België uit te voeren, daar waar de betrokkenen of de personen voor wiens rekening zij handelen gevestigd zijn in het buitenland, geen enkele band hebben met België en bovendien in hun land over voldoende mogelijkheden beschikken om aldaar deze verrichtingen uit te voeren ;
- de verrichtingen op systematische wijze uitvoeren buiten de bankrekening ;
- de wanverhouding tussen de gewisselde bedragen enerzijds en de aanvaardbare inkomsten uit de door betrokkenen opgegeven beroepsactiviteit anderzijds ;
- het ongebruikelijk karakter van de wisselverrichtingen in vergelijking met de gangbare verrichtingen op de rekening van de betrokkene ;
- het vermeden van gebruik van valse namen, van een fictief adres of van een vals identiteitsbewijs;
- de afwezigheid van een economische rechtvaardigingsgrond of de onverenigbaarheid van de opgegeven verklaring met de aard van de uitgevoerde verrichting. Dat is bijvoorbeeld het geval bij wisselverrichtingen van grote hoeveelheden GBP in kleine coupures in contanten die gezegd afkomstig zouden zijn van leurhandel in België.

b) Voorstelling van een uitgezuiverd geval¹ :

Het witwassen van geld voortkomend uit BTW-fraude in de vleeswarenssector

Melding van de bank

Van een bank ontving de Cel een melding van verdachte financiële verrichtingen, uitgevoerd door de bedrijfsleider van een Belgische onderneming in de vleeswarenindustrie.

Het betrof een groot aantal verrichtingen waarbij de persoon in kwestie voor rekening van de vennootschap bankbiljetten in euro van geringe waarde inwisselde voor bankbiljetten van zeer hoge waarde.

Over een tijdspanne van ongeveer anderhalf jaar werd met deze verrichtingen een bedrag behaald van ruim 2 miljoen EUR. De financiële verrichtingen werden buiten de bankrekening van de vennootschap om verwerkt.

Optreden van de Cel

De Cel vroeg een rekeningsuittreksel op om de financiële bewegingen te kunnen ontleden en de bank bepaalde verantwoordingsstukken te laten overleggen.

Tezelfdertijd werden de politiediensten bevestigd, waardoor de Cel vernam dat de betrokkene het voorwerp was van een onderzoek naar geldverduistering en BTW-fraude. Tevens waren een andere, door betrokkene geleide, vennootschap en één van haar vennoten in de zaak

---

¹ Voor andere voorbeelden, zie de uitgezuiverde gevallen van de Egmont Groep (in het bijzonder geval nr 3). Die gevallen zijn beschikbaar op de internet-site van de Cel voor financiële informatieverwerking.

verwikkeld. Uit het gerechtelijk onderzoek bleek dat er tussen beide ondernemingen van de hoofdbetrokkene een hele stroom verdachte facturen heen en weer ging. Andere elementen uit het lopende onderzoek duiden op verboden handel in vleeswaren afkomstig uit Oost-Europese landen.

Door bij de belastingadministratie aanvullende inlichtingen op te vragen, kon de Cel vaststellen dat de onderneming die het voorwerp uitmaakte van het onderzoek de hoofdleverancier was van de vennootschap waarop de melding sloeg.

Het ongebruikelijke karakter van deze inruilverrichtingen in vergelijking met de gangbare verrichtingen op de rekeningen van eerstgenoemde onderneming, samen met de inlichtingen vanwege de politie, stelden de Cel ertoe in staat een verband te leggen tussen het kapitaal waarmee de verdachte verrichtingen werden uitgevoerd en de misdadige praktijken.

Het dossier werd doorgemeld aan de bevoegde gerechtelijke overheid die belast was met het dossier over fraude en illegale handel in koopwaren.

- ***Het gebruik van bankcheques***

a) Typologische aanwijzingen :

Het gebruik van cheques moet het loketpersoneel tot bijzondere waakzaamheid aanzetten. Zo heeft de inning van een cheque voor een belangrijk bedrag uitgeschreven aan order van een vennootschap waarvan betrokkene niet de gevolmachtigde is, een verdacht karakter. Hetzelfde geldt voor de verzoeken tot uitgifte van bankcheques aan toonder. Het verdacht karakter van deze verrichting wordt nog versterkt zo de provisie voor uitgifte van deze cheques wordt gevormd door stortingen in contanten.

b) Voorstelling van een uitgezuiverd geval :

Zie de uitgezuiverde gevallen van de Egmont Groep (in het bijzonder geval nr 2)

- ***Stortingen in contanten***

a) Typologische aanwijzingen :

Het gebeurt dat criminelen geld in contanten storten om de criminele oorsprong van de fondsen uit te wissen. De omvang van de gestorte bedragen, de splitsing van de stortingen over verschillende kantoren van dezelfde bank, een onsamenhangende economische rechtvaardiging voor de verrichtingen, , het aanbieden van biljetten die er verdacht uitzien (oude en gebruikte biljetten, vuile biljetten bedekt met poeder, enz.) of het gebruik van de nachtkluis om een storting uit te voeren, vormen allemaal elementen die de verscherpte aandacht van de bankbediende moeten opwekken.

b) Voorstelling van een uitgezuiverd geval :

Zie de uitgezuiverde gevallen van de Egmont Groep (in het bijzonder geval nr 7 en nr 15)

- ***Stortingen gevolgd door opnames in cheques of contanten***

a) Typologische aanwijzingen :

Bankrekeningen worden vaak gebruikt voor het storten van geld dat vervolgens in de vorm van contanten of bankcheques weer wordt opgenomen. Deze werkwijze komt voor in een groot aantal dossiers in verband met illegale handel in goederen en koopwaren en ernstige en georganiseerde fiscale fraude van het type carrousel. Uit nazicht van de rekeningen in kwestie blijkt vaak dat deze louter voor dit soort verrichtingen geopend werden en dat het rekeningssaldo meestal vrijwel nihil is (ook al is met het doorgesluisde kapitaal soms een aanzienlijk totaalbedrag gemoeid). Niettegenstaande de financiële geldstromen vrij vlug oplopen tot enkele honderden miljoenen, blijft het geld slechts voor een korte periode op de rekening. De rekeningensaldi zijn zelden hoog en kunnen zelfs een debet vertonen bij het stopzetten van de verrichtingen.

b) Voorstelling van een uitgezuiverd geval :

Een EU-onderdaan opende een rekening bij een Belgische bank en liet zich identificeren op basis van een reispas. Een dergelijke identiteitsbewijs vermeldt geen adres en op vraag van de bankbediende gaf betrokkene een adres in België op. Controles door de Cel brachten aan het licht dat het opgegeven adres fictief was en dat betrokkene zelfs niet officieel in België was ingeschreven. Intussen werd de bewuste rekening gecrediteerd door talrijke incassi van buitenlandse bankcheques uitgeschreven in vreemde valuta. De rekening werd verder ook gespijsd door stortingen in contanten, eveneens in vreemde deviezen. De tegoeden werden vervolgens omgezet naar EUR en opgenomen in contanten. Verder onderzoek door de Cel, o.a. door het bevragen van haar evenknie in de EU-lidstaat, bracht aan het licht dat de fysische persoon hoofdverdachte was in een grootschalig drugonderzoek in die andere lidstaat. Ook het buitenlandse meldpunt had inmiddels meldingen ontvangen die een financieel spoor naar België aanduiden. Door de internationale samenwerking konden zowel in België als in de andere lidstaat de verdachte verrichtingen aan de bevoegde overheden worden doorgemeld.

II. VERRICHTINGEN VASTGESTELD DOOR COMMERCIELE AFGEVAARDIGDEN / PROSPECTEURS EN PERSONEEL IN DE BACK OFFICE

▪ *Opening van een rekening*

a) Typologische aanwijzingen :

de opening van een rekening zou de aandacht van het personeel moeten opwekken indien zich volgende elementen voordoen :

- de opening van een rekening waarvan de titularis geen enkele gekende economische activiteit heeft en waarop belangrijke stortingen in contanten worden uitgevoerd ;
- de opening van een rekening die uitsluitend gespijsd wordt door stortingen van vreemde munten in contanten ;
- het gebruik van valse documenten (bijzondere aandacht moet worden besteed aan documenten die in verschillende karakters gedrukt zijn, die handgeschreven zijn of moeilijk te lezen) ;

- het gebruik van een rekening geopend op naam van een vennootschap met plaatselijke activiteit om stortingen en afhalingen in vreemde valuta uit te voeren die geen verband houden met de activiteit van de vennootschap ;
- de frequente overschrijvingen van het volledige saldo op de rekening van de ene vennootschap naar de rekening van een andere vennootschap ;
- het doorsluizen van fondsen van een specifieke vennootschap uitsluitend naar de rekening van de andere vennootschap ;
- de opening van talrijke rekeningen op naam van verscheidene vennootschappen, waarop meerdere verrichtingen worden uitgevoerd (inning van cheques, stortingen van vreemde munten in contanten, internationale overschrijvingen) terwijl deze vennootschappen geen echte economische bestaanswaarde lijken te hebben. Dergelijke vennootschappen worden vaak uitsluitend opgericht in functie van de noodwendigheden van een criminele structuur. Wanneer de vennootschappen al enige tijd bestaan en er een normale rekeningactiviteit plaatsvindt, gebeurt het niet zelden dat de bankrekeningen plotseling een belangrijk aantal en grootschalige verrichtingen beginnen te vertonen.

b) Voorstelling van een uitgezuiverd geval² :

Melding van de bank

Een cliënt met Amerikaanse nationaliteit opende twee rekeningen in USD en verklaarde ten overstaan van zijn bank dat hij een Antilliaanse vennootschap vertegenwoordigde. Tevens legde hij uit dat hij vastgoedverrichtingen uitvoerde met Zuid-Afrika.

Via de eerste rekening werden op het eerste gezicht geen verdachte verrichtingen uitgevoerd. De tweede rekening leidde een jaar lang een slapend bestaan. Na een jaar werd er een miljoen USD op die tweede rekening bijgeschreven. De opdrachtgever was een onderneming met een Zwitserse bank als bankrelatie.

Toen de bank daarnaast vaststelde dat er geen enkele verrichting met Zuid-Afrika op de rekeningen had plaatsgevonden en dat de cliënt drie vervalste documenten had overgelegd, maakte zij een einde aan haar relatie met de cliënt en deed zij een witwas-melding aan de Cel.

Optreden van de Cel

Uit ontleding van de rekeningen van de cliënt bleek dat die louter als doorsluisrekening waren gebruikt. De betrokkene zelf was niet officieel ingeschreven op het adres in België dat hij had opgegeven. Overigens oefende hij geen enkele gekende beroepsactiviteit uit op ons grondgebied (hij was o.m. niet ingeschreven in het handelsregister, niet geregistreerd bij de BTW-administratie en oefende geen mandaat of functie uit in een vennootschap).

Met het bedrag van een miljoen dollar dat op de tweede rekening was bijgeboekt, waren geldtransfers uitgevoerd van de Verenigde Staten naar andere lidstaten van de EU.

Daarnaast kon de Cel verband leggen met een andere melding over diezelfde persoon uit de Verenigde Staten. Die melding was verricht door een wisselkantoor, dat aangaf dat de betrokkene sinds 1996 internationale betalingen uit en naar het buitenland ontving en deed.

---

² Voor andere voorbeelden, zie de uitgezuiverde gevallen van de Egmont Groep (in het bijzonder geval nr 5)

De begunstigden en de opdrachtgevers van die verrichtingen waren eveneens gevestigd in de Verenigde Staten en in EU-lidstaten.

Het wisselkantoor had de cliëntenrelatie gestaakt toen deze weigerde de statuten van de vennootschap te overhandigen die hij beweerde te vertegenwoordigen. Na dat voorval stuurde de cliënt iemand anders om de verrichtingen voort te zetten. In tegenstelling tot de gegevens verstrekt aan de financiële instelling bleek die derde evenmin werkelijk in België gevestigd te zijn.

Met de identificatie van de opdrachtgevers en de begunstigden in de hand kon de Cel verschillende buitenlandse meldpunten bevragen. Aldus vernam de Cel dat de belangrijkste betrokkene die de financiële verrichtingen in België uitvoerde in andere landen werd gezocht wegens verscheidene misdrijven, waaronder illegale handel in verdovende middelen.

Van de andere buitenlandse betrokkenen die bij de verrichtingen betrokken waren, stond er één bekend om fraude, valsheid in geschrifte en het dragen van verboden wapens. Een van de begunstigden werd in het buitenland geïdentificeerd als gekend omdat hij als advocaat betrokken was bij de oprichting en het bestuur van 'offshore' vennootschappen. Daarnaast was deze advocaat betrokken bij een ander witwasdossier.

Op grond van de aldus verzamelde ernstige aanwijzingen besloot de Cel het dossier door te melden aan de bevoegde procureur des Konings, die een gerechtelijk onderzoek startte.

▪ *Internationale overschrijvingen*

a) Typologische aanwijzingen :

De snelle opeenvolging van internationale betalingen gevolgd door opnamen in contanten en via bankcheques zijn verrichtingen die vaak worden opgemerkt in witwasdossiers. Die procedure komt voor in een groot aantal dossiers in verband met illegale handel in goederen en koopwaren en ernstige en georganiseerde fiscale fraude (BTW-carrouselfraude). Gevoelig voor BTW-carrouselfraude zijn de sectoren van GSM's, auto's, computerapparatuur, textiel en olieproducten.

De typologische aanwijzingen zijn in het bijzonder de volgende:

- belangrijke overschrijvingen van fondsen op bankrekeningen (vaak in andere deviezen), waarop geen enkele verrichting van een andere aard plaatsvindt, onmiddellijk gevolgd door een afname in contanten ;
- de betrokkenen zijn meer bezorgd over de snelheid waarmee hun opdrachten zullen worden uitgevoerd door de bank, dan over de kosten van een verrichting waarvan de economische logica soms ver te zoeken is ;
- het inzetten van stromannen die als titularis of gevolmachtigde van de rekeningen optreden ;
- het gebruik van schermvennootschappen. Het betreft doorgaans slapende of recent opgerichte vennootschappen waarvan het doel veelal zeer vaag is of, in het geval van recent overgenomen vennootschappen, niet meer overeenstemt met de oorspronkelijk beoogde activiteiten. Bovendien vinden in dergelijke vennootschappen opeenvolgende benoemingen van nieuwe bestuurders en frequente naamswijzigingen plaats. De identificatie wordt daarnaast nog bemoeilijkt door het gebruik van stromannen en fictieve of postbusadressen,

die eveneens om de haverklap worden gewijzigd. De inschakeling van dergelijke vennootschappen is typisch voor witwasdossiers die verband houden met BTW-carrousel.

- het inschakelen van vennootschappen actief in sectoren gevoelig voor BTW-carrouselfraude (GSM's, auto's, computerapparatuur, textiel en olieproducten) ;
- onregelmatigheden in de facturen ;
- de buitensporige wanverhouding tussen de door de vennootschap aangegeven omzet en de omvang van de uitgevoerde financiële verrichtingen ;
- de totale afwezigheid van overeenstemming tussen het maatschappelijk doel van de vennootschap en de activiteit waaruit de fondsen in werkelijkheid voortvloeien ;
- het stopzetten van de verrichtingen door de cliënt, op min of meer korte termijn, wanneer de bank degelijke rechtvaardigingsstukken of uitleg vraagt over de oorsprong van de geldstromen ;
- de inschakeling van sommige professionelen (advocaten, notarissen, accountants) zou de aandacht van de banken moeten opwekken omdat ze door witwassers kunnen worden misbruikt. De mogelijkheid voor criminelen om bij financiële instellingen te worden voorgesteld door leden van die beroepsgroepen is bovendien zeer aantrekkelijk. De banken moeten ook alert zijn voor het eventueel misbruik van de derdenrekening van een notaris of een advocaat. Zo heeft de Cel opgemerkt dat een belangrijke storting in contanten plaatsvond op de derden rekening van een advocaat. De fondsen verdwenen vervolgens van de rekening door de uitgifte van een cheque, die gecrediteerd werd op de bankrekening van één van zijn cliënten. De betreffende cliënt wendde het ontvangen bedrag zeer snel aan voor een overschrijving naar het buitenland.

b) Voorstelling van een uitgezuiverd geval³:

Opeenvolging van internationale betalingen en opnamen van specien verbonden met drughandel

Melding

Een Italiaans antiquair, zonder woonplaats, noch activiteiten in België, opent een rekening bij een Antwerpse bank. Hij verleent volmacht op deze rekening aan een Belgisch ingezetene.

Een week na de opening van de rekening wordt deze gecrediteerd door middel van een internationale overschrijving afkomstig van een rekening van de antiquair bij een Milanese bank. Enkele dagen nadien, heeft er een analoge overdracht plaats, afkomstig van een andere rekening die hij bezit bij een Monegaskische bank.

Een week later werd door de volmachthouder een deel van de fondsen opgenomen in specien en via een bankcheque.

Twee dagen later herhaalt dezelfde verrichting zich.

De vermoedens van de bank welke de melding aan de Cel hebben gerechtvaardigd zijn de volgende :

---

³ Voor andere voorbeelden, zie de uitgezuiverde gevallen van de Egmont Groep (in het bijzonder geval nr 24)

- de economische achtergrond van deze verrichtingen alsook de oorsprong van de fondsen blijven zonder ernstige verklaring : het zou, volgens de laatste verklaringen die veranderen in de tijd, keer op keer gaan om de koop van een gebouw of om een kapitaalsinjectie in een reeds opgerichte of nog op te richten vennootschap (meer nauwkeurige informatie werd er niet gegeven);
- het gebruik van een Belgische bankrekening was niet nodig voor het uitvoeren van zulke verrichtingen;
- de volmachthouder op de rekening, hoewel van Belgische nationaliteit, heeft zijn woonplaats in Nederland.

Binnen zo'n context, kan de snelle opeenvolging van internationale betalingen en opnamen in speciën en via bankcheques aanwijzen dan een witwasoperatie mogelijk het motief was voor het *modus operandi* van de betrokkenen.

Optreden van de Cel

De inlichtingen ingewonnen door de Cel bij haar Italiaanse ambtgenoot hebben onthult dat de hoofdbetrokkene in zijn land een vennootschap bestuurde die verwickeld was in een internationale drughandel.

De inlichtingen anderzijds ingewonnen bij de nationale politiediensten hebben ook aangeduid dat de volmachthouder op de rekening bekend stond in relatie met criminele activiteiten in Italië.

Het is in het licht van deze elementen dat het verdacht karakter van de financiële verrichtingen zich heeft bevestigd en in verband kon worden gebracht met een ernstige vorm van criminaliteit beoogd in de wet van 11 januari 1993.

De Cel heeft de beslissing genomen om het dossier dringend over te maken aan de procureur des Konings te Brussel.

Gerechtelijk gevolg

Een gerechtelijk onderzoek werd ingesteld.

- ***Verrichtingen waarbij verbanden met fiscale paradijzen en offshore gebieden worden opgemerkt***

a) Typologische aanwijzingen :

In vele witwasdossiers komen vennootschappen of zelfs financiële instellingen tussen, die gevestigd zijn in fiscale paradijzen. Vaak zijn schermvennootschappen in België of in het buitenland immers verbonden met vennootschappen die gevestigd zijn in fiscale paradijzen of in zogenaamde offshore centra. De vereenzelviging van de economische rechthebbenden, en bijgevolg van de oorsprong en de eindbestemming van de fondsen wordt bovendien bemoeilijkt wanneer de financiële circuits langs dergelijke fiscale paradijzen verlopen.

Er worden dan ook dikwijls verrichtingen in verband met fiscale paradijzen opgemerkt. Zo wordt er in België gebruikgemaakt van rekeningen geopend op naam van offshore vennootschappen. Deze rekeningen worden dan louter aangewend als doorsluisrekeningen waarop vrijwel uitsluitend internationale overschrijvingen van en naar dergelijke landen en

gebieden worden genoteerd. Regelmatig wordt op rekeningen bij Belgische financiële instellingen op naam van buitenlandse vennootschappen gevestigd in offshore gebieden geld ontvangen, dat vervolgens dient te worden overgemaakt naar andere fiscale paradijzen, waar een doeltreffende anti-witwaswetgeving ontbreekt.

Banken moeten dus bijzondere aandacht schenken aan de verrichtingen indien zij verband houden met niet meewerkende landen en gebieden, waarvan er een aantal als fiscale paradijzen en offshore gebieden kunnen worden aangeduid.

b) Voorstelling van een uitgezuiverd geval⁴ :

Melding

Een in het buitenland gedomicilieerde Belg opende in een kantoor van een Belgische grootbank een zichtrekening op naam van een offshore vennootschap, waarvan hij volgens de statuten zaakvoerder was. Op deze rekening vonden het eerste jaar geen relevante verrichtingen plaats.

Een jaar later stortte de zaakvoerder van de vennootschap een belangrijk bedrag in IEP in kleine coupures (10 en 20 IEP) op deze rekening en gaf onmiddellijk de opdracht de quasi-totaliteit over te schrijven ten gunste van een andere offshore vennootschap. Deze laatste vennootschap was in rekening bij een bank gevestigd in een derde offshore gebied. Ter verantwoording werd een factuur voor de aankoop van sigaretten voorgelegd. Uit deze factuur bleek echter dat de bedoelde levering door de opdrachtgever van de internationale betaling reeds enkele dagen eerder in contanten zou zijn vereffend. Bovendien was volgens de factuur een betaling in GBP vereist.

Optreden van de Cel

De fysische persoon en de twee offshore vennootschappen kwamen niet voor in de bestanden van de Cel en waren niet gekend in de Belgische politiebesteden. Door de Cel werden evenwel volgende elementen als verdacht weerhouden:

- de fysische persoon had als zelfstandige een inschrijving in het handelsregister, maar kwam al enige tijd zijn BTW-verplichtingen niet meer na;
- zowel de opdrachtgever als de begunstigde hadden hun maatschappelijke zetel in een offshoregebied en ook de bankier van de begunstigde was in een offshore regio gevestigd;
- de uit te voeren verrichting was atypisch in vergelijking met de weinig relevante verrichtingen die voordien op de rekening van de opdrachtgever werden genoteerd;
- de ter verantwoording voorgelegde factuur werd blijkbaar reeds in contanten vereffend en de internationale betaling werd uitgevoerd in IEP, terwijl de factuur GBP voorzag;
- de sector waarin de vennootschappen actief leken te zijn, is gevoelig voor namaakproducten en is kwetsbaar voor de illegale handel, die met dergelijke handelsgoederen wordt opgezet.

Het dossier werd door de Cel doorgemeld en de illegale handel in goederen en koopwaren werd als onderliggend misdrijf weerhouden.

Gerechtelijk gevolg

---

⁴ Voor andere voorbeelden, zie de uitgezuiverde gevallen van de Egmont Groep (in het bijzonder geval nr 19)

Een vooronderzoek werd opgestart.

- ***Kredieten***

a) Typologische aanwijzingen :

Met de bedoeling fondsen wit te wassen, kunnen criminelen zich ook tot banken richten om van hen kredieten te bekommen. Dit gebeurt vooral wanneer ze illegale fondsen willen investeren in onroerende goederen. Bepaalde elementen moeten daarom de bijzondere aandacht trekken van de financiële instellingen.

Zo vormt een kredietaanvraag, gevolgd door een vervroegde terugbetaling, een signaal dat in overweging moet worden genomen. De terugbetaling van een hypothecaire lening door de overschrijving of storting in contanten van bedragen die buiten verhouding staan tot de officiële inkomsten van de betrokkenen, is eveneens verdacht.

b) Voorstelling van twee uitgezuiverd gevallen⁵ :

Bij een belangrijke bankinstelling werden rekeningen geopend op naam van verschillende vennootschappen, grotendeels gevestigd in belastingparadijzen maar ook in België. Deze vennootschappen, rechtstreeks of onrechtstreeks geleid door Russische of Zweedse ingezetenen zonder enige binding met ons land, verkregen bij genoemde bank belangrijke investeringskredieten en kredieten op middellange termijn, waarmee onroerende goederen werden aangekocht in België. Vrij snel werden vroegtijdige terugbetalingen uitgevoerd met buitenlands kapitaal waarvan de oorsprong moeilijk kon worden achterhaald. Verschillende betrokkenen bleken te behoren tot de georganiseerde criminaliteit in hun land van oorsprong.

Een andere verslag had betrekking op investeringen in onroerend goed en de aanvraag en kredietwaarborg, die hieraan vaak verbonden is. Het bewuste dossier werd door de Cel doorgemeld in verband met georganiseerde misdaad. Verschillende Russische betrokkenen met een adres in Nederland deden bij een Belgische bank beroep op een zeer soepele en variabele kredietvorm voor de aankoop van onroerende goederen in Nederland. Deze kredieten werden gewaarborgd door bankwaarborgen afgeleverd door een Russische bank. Deze bankgaranties werden volgens verklaringen van betrokkenen bekommen op basis van beleggingen. De beweringen over deze beleggingen bleken bij een nadere controle van de rekeningen in België te kloppen. Via de rekeningen van betrokkenen bij dezelfde Belgische bank werden immers regelmatig fondsen overgemaakt naar de Russische bank, waarbij in de mededeling werd verwezen naar beleggingen. Opmerkelijk in dit dossier was dat de Russen zich voor hun beleggingen niet uitsluitend hebben gericht tot Russische banken, maar dat er ook talrijke financiële stromen naar financiële instellingen in Zwitserland, Liechtenstein, Cyprus, Delaware en de Britse Maagdeneilanden waar te nemen waren.

* *
*

---

⁵ Voor andere voorbeelden, zie de uitgezuiverde gevallen van de Egmont Groep (in het bijzonder geval nr 33 en nr 36)